

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2:50.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četrstolpne petil vrste po 14 vin, za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin, in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Gospodarski razvoj srbske države.

Kakor je našim čitateljem že znano, Srbija ni med onimi državami, ki so že visoko razvile svoj gospodarski program, če tudi se srbska politika trudi, da bi tudi v tem oziru dosegla večje uspehe. Gospodarski oziri vodijo Srbe že več let sem in tudi sedanja vojska temelji pravzaprav na tej podlagi, ker si srbski narod hoče na vsak način odpo- moči na gospodarskem polju in razširiti v tem oziru svoj delokrog, kolikor se pač da. Srbija je bila in bo tudi še nadalje ostala agrarna država, ki bo v industriji še dolgo let navezana na druge sosedne dežele. Ukljub temu pa se bo sedaj po končani vojski prav na široko razvilo domače gospodarstvo in eksport raznih pridelkov se bo gotovo prav znatno povečal. V tem oziru lahko govorimo o razvoju agrarnih gospodarskih teženj, ki so pa, četudi enostranske, v tesni zvezi z uvozom iz drugih držav. Ker Srbija potrebuje in bo potrebovala vedno več industrijskih izdelkov, mora seveda na drugi strani prodati vedno več pridelkov domače zemlje, da lahko ugodni novim zahtevam, novim potrebam.

Do sedaj je Srbija izvažala večinoma poljske pridelke in pa živo živino. Nbroj goved in ovac, posebno pa svinj je šlo iz Srbije v inozemstvo, posebno v Avstrijo. Ta izvoz je bil Srbiji zelo otežkočen, ker ni imela nikjer proste poti na morje, ker je bila navezana na razne carinske pogodbe sosednih držav. Srbija se je od dne do dne razvijala in razumljivo je, da čuti sedaj potrebo po prosti poti v svet, ker bo gospodarski pomen izvoza v Srbiji vedno večji in popolnejši. Mlade, razvijajoče se moči morajo imeti seveda tudi prostor, da se lahko raztegnejo in tako je razumljiva srbska parola: Srbija mora dobiti luko v Jadranskem morju, ker bi s to luko Srbija postala naenkrat neodvisna in bi gospodarsko šla lahko svojo pot, brez ozira na carinske in druge zakone sosednih držav. Za Srbe je korist takega pristanišča naravnost življenjskega po-

mena, kajti razvoj gospodarstva bi bil potem omogočen vsestransko. Reklo se je sicer že, da Srbija lahko dobi luko v Egejskem morju, a z gospodarskega stališča za Srbe ta ideja gotovo ne bo imela privlačne sile, ker bi bila tam Srbija odvisna od Bolgarije in Grčije. Ali se te srbske zahteve tudi povsem ujemajo z interesi naše monarhije, to je seveda druga stvar. Sicer morda za nas srbska luka tam doli ne bi bila tako nevarna kot jo rišejo nemški listi. Morda bi bila neodvisna Albanija za nas bolj nevarna kot srbska, posebno še, ker listi, ki izražajo italijansko ljudsko politiko in mišljenje, pišejo o tisti »avtonomni« Albaniji tako kot bi bila že — laška. Tako pravi »Gazzeta di Venezia« (28. m. m.) »La questione principalmente italiana, come la questione della Tripolitania«. (= Albansko vprašanje je bilo vedno v prvi vrsti laško vprašanje, kakor vprašanje glede Tripolitanije). Sicer pa o tem morda več o priliki.

Kakor že rečeno, je imela Srbija že dosedaj precej eksporta in ta eksport se bo v kratkih letih še izdatno povečal in gospodarsko se bo država vedno bolj razvijala. Ali Srbija dobi luko na Jadranskem morju ali ne, to za sedaj pustimo ob strani. Dobila pa bo gotovo okraje, ki jih je zasedla v Stari Srbiji, Novem Pazarju in drugod tam okoli po bivši turški Makedoniji. Ti okraji niso tako pod nič, kakor bi kdo mislil, ampak so lepa gospodarska in seveda tudi politična pridobitev.

Najlepši je pokrajina okoli Skoplja, četudi je skrajno zanemarjena v vsakem oziru. Turki niso storili v dolgi periodi svoje oblasti prav čisto nič za te dežele, akoravno imajo tako lepo lego in ležijo na prometnih cestah. Ukljub temu se tam še razmeroma dosti pridelava. Lansko leto je dal ta okraj čez poldrugi milijon kvintalov pšenice, rži pa je bilo okoli 1,200,000 kvintalov. Razum tega je bilo dosti ječmena in ovsu. Sadja je bilo prav dosti, čez pol milijona kvintalov, akoravno je zemlja izmolžena in ni bila gnojena že dolgo. Z umetnimi gnojili bi se dalo tam doseči jako lepe uspehe v poljedelstvu. Najlepši pridelek, naravnost prava bogatija, pa je v onih krajih tobak. L. 1911 se ga je pri-

delalo okoli 5 milijonov kilogramov, in sicer v okolici Skoplja cela 2 milijona. — Bogati v tem oziru so tudi okraji Kumanovo, Kočana itd. Sicer bi se tam okoli povsod lahko gojilo še razne druge pridelke, ako bi bilo razumnih kmetovalcev in pravo vodstvo na razpolago. Turek je pač Turek in Srbija bo imela tu dovolj prilike pokazati svojo kulturo in svoj gospodarski napredek. Dežela je res bogata, potreba je le oskrbe in delavcev in blagostanje se bo ume- nitno povzdignilo. Razum tega je stara Srbija bogata na rudah, ki leže veči- noma še nedotaknjene pod zemljo. N. pr. so doli svinčeni rudniki pomešani deloma s srebrom. Poleg Kosovega polja se dobiva zlata ruda, ki je radi pomanjkanja cest še skoro nedotaknjena. In tako leži še nbroj zakladov nad in pod zemljo v teh krajih in srbska država bo imela lepo nalogo v zgodovini, da zopet popravi to, kar je zagrešilo turško kopito. Za Srbe, ki bodo pose- dali te dežele je tedaj odprta pot na morje velikanskega pomena in železnica, ki jo nameravajo morebitno napravi- ti od Prištine čez Prizren do Adrije, bi bila seveda glavna gospodarska ži- la, po kateri bi se pretakal promet od Donave do morja.

Glavna stvar v Srbiji je, kakor že rečeno eksport, četudi bo sedaj v prvih letih Srbija rabila ogromno izdelkov tuje industrije, katera je v Srbiji kot specijalno agrarni državi seveda na zelo nizki stopinji. Počasi se bo industrija razvila tudi doma, ker bo nujno potrebna. Vsaka država stremi za tem, da vsaj za silo zadosti z domačimi izdelki gospodarskim potrebam. Izvojni promet pa je že sedaj v Stari Srbiji kolikor toliko krepak. Lani se je eksportiralo, kakor izkazuje otomanska banka vkljub vojski v Afriki vendar čez 15 milijonov frankov blaga, kar je razmeroma jako dosti. Vse to se bo seveda povzdignilo, ko pridejo ti kraji enkrat v prave gospodarske roke. Sedaj so takorekoč mrtvi kapitali, ne vzdignjeni zakladi, ki čakajo na pridne roke, ki se bodo s tem znale okoristiti.

Naj se stvari politično razvijajo tako ali tako, Stara Srbija ostane gotovo srbskim zmagalcem. Po končanih boj-

nih pohodih bo naloga obeh slovanskih držav na Balkanu, da zaneseta kulturo v one kraje, ki so bili do sedaj pod Turkom. Kaj se da vse doseči, nam kaže Bolgarija sama, ki se je v tridesetih letih uspela na stopinjo evropske kulture. V resnici zakladi leže v onih deželah, kjer grme sedaj še topovi. Pridnih in podjetnih moči bo nujno potreba tam doli in marsikdo bo lahko poskusil tam svojo srečo. Obrt in industrija, kmetovalstvo in kultura, vse bo potrebovalo delavnih rok. Stara Srbija se bo spremenila v novo in Slovan bo zanesel svojo kulturo in svojo podjetno moč v one kraje. Tudi slovenski obrtnik lahko obrne tja doli svojo pozornost in Srbija je našemu delavcu gotovo bližja kot ameriški rudokopi.

Albanija in Albanci.

Ves svet se te dni peča z Albanci in z Albanijo in ta mali košček skrajno puste, kraške zemlje je naenkrat postal sila važen v evropski politiki. Leta in leta smo živeli brez Albańcev srečno in v miru in sedaj prihaja ta deželica na površje in bi bila kmalu razvnela celo vojsko, četudi vse skupaj ni vredno po- čenega groša. Tistih par obmorskih luk in par hribovitih pobočij to je vse in vendar — skoro da ni že počilo. Alba- nija mora biti samostojna, autonoma, tako je zavrelo med diplomati. Srbi ne smejo zasesti albanskih pristanišč, albansko ljudstvo mora dobiti svobodo itd., to so bili glasovi, ki so dominirali v zadnjem času. Kaj je Albanija in kje leži, smo že enkrat razpravljali. Ker so dne 29. t. m. nekateri albanski domači imenitniki v Valoni razglasili Albanijo za avtonomno in je tudi — sultan to priznal, bo morda tega ali onega zani- malo par podatkov o Albancih, ki jih je prinesel nemški list »Tagespost«. Nemci so bili do sedaj polni hvale in časti o tem narodu, seveda iz sovraštva do Srbov, kajti kakor bomo videli, na Albancih ni kaj hvaliti.

Člankar — neki V. G. — v »Tagespost« piše kakor je soditi res iz last- ne izkušnje in presoja stvar pošteno. On povdarja, da je italijanski vpliv v Alba-

O narodnosti Goričanov v srednjem veku.

Pred nekaterimi dnevi je goriški »Corriere« prinesel spis, v katerem je nekdo z raznimi frazami hotel dokazati, da so bili prebivalci Gorice že od nek- daj italijanske narodnosti. Da temu ni tako, je razvidno iz naslednjih vrstic.

Prvikrat se Gorica omenja v listini cesarja Otona III. z dne 28. aprila leta 1001. in v drugič v listini istega cesarja z dne 27. oktobra imeno- vanega leta. Gorica je bila takrat navadna v a s in kot taka je ostala v enaj- stem, dvajstem in trinajstem stoletju. Nad njo je stal na hribu grad, v katerem so bivali goriški grofje. Ako kdo trdi, da je Gorica stala že v desetem stole- tju, moram na to odgovoriti, da je listi- na, iz katere je to posneto, nepristna in skovana v trinajstem stoletju.

V štirinajstem stoletju je Gorica obstajala iz treh delov, namreč iz g r a d u, potem iz t r g a (mercatus) zraven gradu tam, kjer so sedaj hiše na gradu

(kastelu) in iz v a s i, ki je stala v vznožju hriba nekako v bližini sedanje Stolne cerkve. Takrat Gorica še ni imela svoje cerkve (ako ne upoštevamo male frančiškanske kapelice in ka- pelice, posvečene sv. Ani in sv. Lenar- tu) in goriški prebivalci so hodili k maši v Solkan. Že to kaže, da je bilo prebi- valstvo večinoma slovensko. Ako se v kaki listini tiste dobe omenja kak »plebanus Goritiae«, naj omenim, da se je včasih kak solkanski župnik tako ime- noval. Kar se tiče cerkve sv. Hilarija, ki naj bi stala v v a s i Gorici, se je ta- krat (okoli 1399) še le nabiral denar.

Iz listin nam je znano, da so v 14. stoletju v Gorici živeli »cives« Odolrik Vodopivec »de mercato Goricie«, pot- tem Zvan Zlatolasec, Šinigoj (Zene- goy), Brjec, Breginjec, Mrlišek, Janez (ne pa Giovanni), Jori (ne pa Giorgio), Aniza itd. Med domače ljudstvo so se začeli seliti tujci, ki so prihajali iz raz- nih krajev, tako je prišel neki Lippus iz Čedadu, notar Zambonus iz Belluna, tkalec Warnerius iz Karnije, rodovina Orzonec iz Čedadске okolice, Rabatta

s Toskanskega itd. (Gl. Izvestja Muz. dr., XII., str. 66, 67, 98.)

Ker Gorica ni imela svoje cerkve, sta leta 1399. dobila dva brata iz rodo- vine Rabatta od papeža dovoljenje, da smeta v Gorici postaviti kapelo sv. Duha. Kot vzrok tega dovoljenja se je navedlo, da je farna cerkev sv. Štefana v Solkanu precej oddaljena od Gorice in da je njenim prebivalcem jako nepri- jetno, prihajati v omenjeno cerkev k božji službi. [»Cum itaque . . . parochia- lis ecclesia, plebs nuncupata, sancti Stephani de Salcano Aquil. diocesis, in- fra cuius limites opidum de Goricia consistit, per magnum spatium distare noscatur et propterea comunitati et ha- bitatoribus ac incolis prefati opidi pro missarum et aliorum divinorum officio- rum celebratione audienda ad dictam ecclesiam accedere non modicum red- datur tediosum.«] Še le od leta 1399. so imeli Goričani svojo cerkev in svojega duhovnika. Papež je takrat tudi določil, kako naj si goriški duhovnik in pa sol- kanski župnik delita cerkvene dohodke. (Joppi v Archeografo Triestino, Nuova serie, XVII [1891], str. 321.)

Že leta 1399. se je gornji del Gorice zraven gradu zval mesto in ne več trg; spodnji del je pa ostal vas skozi vse petnajsto stoletje in še leta 1501. čitamo v neki listini »hoistat in dem d o r f f zu Görtze«. Prebivalstvo Gorice je bilo v petnajstem stoletju mešano. O nekaterih prebivalcih lahko trdimo, da so bili Slovenci, tako n. pr. Urban Jernejčič, Rafael Ivančič, Lucija Jeruza- lemka, Friderik Hrovatin, Matija Slana, Petelin itd. V tem stoletju se je v Gorici naselilo tudi mnogo Nemcev, tako n. pr. Ivan Kuchler in Jurij Stier, ki sta prišla z Bavarskega, Peter Snabil, Jakob Spinnär, krčmar Leonard Greiner, Era- zem Praittnawer, Ivan Pruttenawer, čevljar Ivan Hunt, strojar in štacur Peter Meilinger, ki je bil frankovskega rodu, Hofer, Henrik Schütz in drugi. — Mnogo jih je prišlo iz Italije, kakor Tra- montano iz Čedadu, notar Jakob Florus iz Portogruara itd. (Izvestja Muz. dr., XIII, 110—114.)

Te vrstice, ki se pa dajo še popo- liniti, nam kažejo narodnostne razmere v Gorici v srednjem veku. X.

niji dosti večji kot avstrijski, ker so tudi šole, ki jih Avstrija podpira, v laškem jeziku in se je laščina v vseh večjih krajih udomačila. Poleg tega govori skoro vse prsto ljudstvo dosti srbsko, a o nemščini skoro ni sluha. Turško govore le oficirji in uradniki. Glavno mesto Skadar ima bolj podobo ogromne vasi kot pravega mesta. Prav po laškem načinu je polno beračev, ki so skrajno sitni in nadležni. Časopisov skoro da ni, ker ni albanskih šol. Niti Skadar nima še domače albanske šole, kaj šele kraji po deželi. O kaki kulturi, o napredku v prav priprostem smislu te besede ni govora. Vse kar so Albanci vzeli od svetovne izobrazbe, od moderne kulture je — puška. In tako, prvi poročevalci, so barbarji kot so bili pred dva tisoč leti. Ker nimajo skoro nobenih šol, tudi ni nikake enotne pisave za albanski jezik. Sicer to vprašanje ni bog-sivedi kako pereče, ker večina o pisanju sploh nima pojma. Turška vlada jih je skušala v zadnjem času nekoliko urediti in reformirati, a ni šlo, ker v nekaterih krajih uradniki niso smeli od nek-daj niti blizo. Tako Albanci ne poznajo in ne priznajo nikake oblasti nad sabo, naj bo že taka ali taka. Vsled krvne osvete, ki se pri njih prav grozovito izvršuje, jih res lahko prištevamo k prav barbariskim in divjim plemenom, ki so kulturi skoro čisto nepristopna. Znano je, kako so z divjo silo prepodili francoske inžinerje iz dežele in niso pustili, da bi premerili svet za novo železnico. Z eno besedo: **Albanci so še skoro pristni divjaki, ki ne poznajo druge pravice kot puško.** Samostojna vlada in ti ljudje, to pač ne gre skupaj in bolje bi bilo, da se jih porazdeli in kultivira kot da tako ostanejo surovi še dalje.

Kakor se vidi, bo Srbija težko dobila te kraje pod svojo oblast in skoro gotovo bodo ostali res samostojni. Avtonomna Albanija pa za nas ne bo imela prav nobene koristi, ker prevladuje povsod italijanski vpliv, ki našemu ugledu gotovo ni na korist. Naj si bo že tako ali tako, miru tam doli še ne bo. Albanci ne bodo trpeli ne tuje ne lastne domače oblasti nad sabo, naj se potem vsa evropska diplomacija postavi na glavo.

Nas veseli to priznanje iz nemških krogov, ker do sedaj smo slišali trobiti vedno, da so Srbi divjaki in Albanci prave, ponižne ovčice. Vsi nemški listi so bili polni svetega ogorčenja, češ, nekultivirani Srbi bodo sedaj uničili staro albansko kulturo, o kateri pa, kakor smo videli, ni niti govora. Sicer pozno, a enkrat so se vendar tudi nekaterim Nemcem oči nekoliko odprle, da vidijo pravo t. j. albansko divjaštvo in slovansko, starodavno omiko. Kakor pa Nemci sovražijo vse, kar je slovansko, se vidi ravno iz tega primera. Ljubši je Nemcu divjak in razbojnik albanski kot pa slovanska kultivirana plemena.

Vojna in mir.

O dogodljajih na bojiščih je le malo še kaj povedati. Odkar so se pričela pogajanja za premirje, so stopile vojne operacije v ozadje. Pa tudi v resnici se se vojne operacije omejile. Pri Čataldži, na onem bojišču torej, ki je bilo odločujoče v celi vojski, je boj prenehal in čaka se, kaj prinesejo pogajanja za premirje. Po drugih bojiščih se menda nič ali prav malo zmenijo za premirje. Posamezna poročila iz Albanije in Makedonije še vedno govore o raznih manjših praskah. Pri Janini se baje boji še živahno nadaljujejo. Tudi Srbi prodirajo, kakor se poroča, še marljivo proti jugu. Seveda se ne more vedeti, kaj je res, kajti poročila ne povejo vsakokrat, katerega dne sta se kje zgrabila dva nasprotnika. Tako se tudi poroča, da kانونi pri Skadru še niso utihnili. Ena grška topovnica (Kanonenboot) se je včeraj prikazala pri Valoni in je pričela bombardirati poslopja, kjer končajo telegrafične podmorske žice, a brez uspe-

ha. Ljudstvo, ki je vse navdušeno zaradi proglasitve neodvisnosti Albanije, smatra ta čin kot protest proti neodvisnosti. V Solunu vlada popolna anarhija. Vsaki dan se čuje o ropih, tatvinah in napadih. Carinski urad ne funkcionira, ker Grki in Bolgari drug drugemu ne privoščijo carinskih dohodkov. Tudi grški in bolgarski vojaki se večkrat spopadejo. Zdi se, da nastaja resen konflikt med Grško in Bolgarijo zaradi Soluna. To se čuti iz vesti, ki prihajajo o razvoju pogajanj za premirje.

Včeraj je ležala gosta megla nad položajem. Pogajanja za premirje se niso še definitivno zaključila. Baje ni Grška zadovoljna s pogoji. Iz turških krogov se je izvedelo, da se bo pogodba podpisala še-le jutri, a dvomijo da vsled grškega odpora pride do sporazuma.

Nekateri krogi hočejo vedeti, da se Bolgariji silno mudi s sklenitvijo premirja. To da je dokaz, da vlada med posameznimi državami balkanske zveze napetost, posebno med Grško in Bolgarijo. Da se stvar hitreje reši, se bo podal sam car Ferdinand v Čataldžo da poseže vmes.

Pa ravno isti, ki trde, da se Grki in Bolgari ne strinjajo, zopet pravijo, da se še ne ve, ali je to res ali ne. Značilno je dejstvo, da prihajajo vsa ta poročila iz Carigrada, a da iz Sofije ni o tem vsem nikakih poročil.

Glavna sporna točka je baje Solun. Pa tudi Makedonija in Albanija igrata glavno ulogo pri sporu. Vsaka država balkanske zveze hoče imeti za prelito kri čimvečje ugodnosti.

Iz vsega se da sklepati, da ne obstoja le nevarnost, da se prekinejo pogajanja za premirje, ampak tudi nevarnost, da razpade zveza med balkanskimi državami.

Turčija pa medtem ribari v motnem. Skrajno nejasen položaj, ki je nastal s tem, da se diplomatje ne morejo sporazumeti ter da so nastala vprašanja, ki tangirajo interese nekaterih vele-sil, je Turčiji dobrodošel. Srbi so baje stavili svoje zahteve direktno Turčiji, se torej (baje) ignorirali balkansko zvezo. To je zopet za nekoliko oživilo avstro-srbski spor. Tu pa je nemški kancelar stopil iz svoje rezerve ter zažugal Rusiji, da ostane Nemčija zvesta trozvezi, ako bi kaka država napadla eno ostalih dveh zaveznic. To zveni nekako, kot bi Avstrija in Italija bili odvisni od Nemčije.

Politično obzorje je redko kedaj bilo tako megleno kot ravno sedaj. Vele-sile obračajo sedaj vso svojo pozornost svojemu vojaštvu. Seveda izvira ta meglenost iz nejasnosti, ki vlada na Balkanu, kjer hočejo velesile tudi imeti svojo besedo. Pogajanja pri Čataldži tvorijo torej pravi ključ k prihodnji evropski politiki. Seveda tudi časopisje ni brez vpliva in marsikaka država se večkrat ravna po tem, kar si želi kak časnikar.

Dopisi.

Trnovo. V noči na 1. t. m. je neznan uzmovič vlomil v hišo gostilničarja Jos. Rijavca. Skozi okno je prišel v jedilnico, kjer je ukradel 10 cigarilos, 1 velik nož in 2 nova para otročjih črevljev. Potem jo je odkuril, ker se je zbudil gospodar. Kraj vasi pa je, predno je vzel od Trnovega slovo, izpil v hiši št. 2 lonec mleka.

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanska zbornica je včeraj nadaljevala razpravo o proračunskem provizoriju. V debato sta posegla tudi dal-matinska poslanca Prodan in Dulibić. Prodan je med drugim približno rekel, da velja sedaj, ko nastaja na Balkanu novo slovansko carstvo, beseda o Iliriji, ki jo je izrekel Napoleon, na novo. Avstrija bi bila lahko rešiteljica balkanskih

narodov, da ne bi tako postopala z Jugoslovani, posebno pa s Hrvati, kot se to godi. Slabo bi bilo za Avstrijo, ako nadaljuje s protislovansko politiko, če bi se uveljavil v mornarici hrvaški duh. Bolje je za Avstrijo, če se kaže prijazna Jugoslovanom.

Posl. Dulibić se je pritoževal zaradi pogostih konfiskacij na jugu.

Danes zopet seja.

Gosposka zbornica

je v svojih dveh zadnjih sejah dne 29. in 30. nov. sprejela službeno pragmatiko za državne uradnike v vseh treh branjih. Seveda predloga ni sprejeta tako kot je prišla iz zbornice poslancev, ampak zavzema v nekaterih točkah, posebno glede koalicije nekatera ostrejša določila. Govorili so k stvari razni govorniki kot knez Schwarzenberg, grof Latour in drugi. Vprašanje je sedaj kaj bo rekla k temu poslanska zbornica, ki ima marsikatero povsem drugačne zahteve v tem vprašanju. Prihodnje se je gosposke zbornice so šele 10. in 12. decembra.

Splošni položaj

se je obrnil zadnje dni vendar na boljše. Po nemških listih je potihnil bojni krik in zdi se skoro, da ti kričači niso prav-zaprav vedeli, zakaj kričijo, ker stvari se razvijajo čisto drugače kot so pričakovali Nemci, ki so pri pivu navadno strahovito bojaželjni. Med Turki in Bolgari je podpisano premirje (?) in mirovna pogajanja, ki bodo zagotovila zopet mir med obema državama, so v teku. Združeni zmagovalci so dosegli, kar so hoteli in turška moč v Evropi je enkrat za vselej razbita. Prvim pogajanjem bo sledil gotovo stalen mir, ki povrne zopet ljudstvu pokojno in zadovoljno življenje. V Rusiji stoje stvari tudi malo drugače, kot so jih slikali Nemci, ki so kričali na vse grlo, da nas bodo Rusi kar napadli in pozobali. Rusi so res izjavili, da so Srbom naklonjeni, a da bi jih slepo podpirali pri njih vsaki akciji, o tem seveda ni govora. Tako bo prišlo do evropske konference, ki bo vso stvar definitivno rešila brez kanonov in smodnika. Vidi se sedaj, kako neumno in neumestno je bilo kričanje tudi nekaterih slov. listov, ki so strašno bobnali na svoje telegrame in plašili ljudstvo z najnovejšimi vestmi. Goriška »Soča« je kar na okno razobešala take papirnate kanonade in begala s tem ubogo ljudstvo, ki je že tako bilo preplašeno. Šlo se je seveda za reklamo in za žep, ne za pomirjenje ljudstva. Zato pa ponovno svetujemo vsem, naj se ne dajo farbat od nikogar, naj puste denar po hranilnicah kdor ga ima in naj vsak mirno in brez skrbi opravlja svoje delo. Če je ta ali oni poklican k svojemu polku, radi tega še ne bo vojska; zato je treba drugih priprav, kakor je vsakemu znano. Nikdo naj se tedaj ne plaši več pred vojsko, ker vojske ne bo!

Conradov obisk v Bukarešti.

Oficielno se poroča iz Bukarešte, da so vse vznemirjajoče vesti glede pose-ta našega bivšega šefa generalnega štaba Conrada pl. Hötzendorfa v Bukarešti popolnoma neutemeljene. Obisk generala Conrada v Bukarešti se ima smatrati kot znaten korak, da se mirno reši evropska kriza.

Darovi.

Za Božičnico »Šolskega Doma«:

Nadučitelj g. Josip Hrovatin nabral je radodarnih doneskov k božičnici, ob kateri se obdario po možnosti najubožnejši učenci in učenke učnih zavodov društva »Šolski dom« z obuvalom ali zimsko obleko, pri sledečih gospodih in gospeh: Blažon Franc, železn. uradnik v pokoju K 2; grof Alfred Coronini K 20; Hrovatin Antonija nadučiteljeva K 5; Hrovatin Josip, nadučitelj v pokoju K 5; Hrovatin Josip, dežel. uradnik K

2; Ivančič, profesor v pokoju K 10; Marzidovšek Radoslav, vojni kurat v pokoju K 4; vadnični učitelj Mercina Ivan in soprega K 5; dr. K. Ozvald, profesor K 4; Rutar J. svetnikova K 3; Tuma Marija, odvetnikova K 5; J. I. K 1. Skupaj K 66. Prizrčna hvala!

Domače in razne vesti.

Pogreb cesarskega svetnika Vodopivca se je vršil v soboto ob 2h popoldan ob ogromni udeležbi odličnega in priprostega občinstva. Ljudstvo je pokazalo, kako je bil ranjki znan ne le v Gorici, ampak tudi na deželi, kajti mnogo smo jih videli, ki so prišli iz bližnjih vasi, da so pokojniku izkazali zadnjo čast. Sprevod se je pomikal iz Barzellinijeve ulice v Stolnico in po končanem mrtvaškem blagoslovu se je razvrstila dolga vrsta pokojnikovih častilcev proti Štandrežu, kjer so ga položili k večnemu počitku. Pogreba so se udeležili med drugimi voditelj c. kr. glavarstva, c. kr. nam. svetovalec Rebek, deželni podglavar in državni poslanec dr. Gregorčič in državni poslanec Jos. Fon. Videli smo oba slov. deželna odbornika prof. Berbuča in dr. Stepančiča, dalje dvornega svetnika Tušarja, kanonika Pavletiča in Kolavčiča. Dalje se je pogreba vdeležil sedanji c. kr. okrajni šolski nadzornik dr. Pavlin in mestni šol. nadzornik Zurman. Zastopano je bilo žensko in moško učiteljske z ravnateljema na čelu, kakor tudi deputacije gimnazije in realke. Uradniki c. kr. davčnega referata in c. kr. davkarje so istotako izkazali zadnjo čast očetu svojega predstojnika in svojega kolega. V obilem številu je bilo zastopano učiteljs-tvo z dežele in učitelj. društvo je odposlalo zastopnika g. nadučitelja Križmana. Odbor »Centr. posojilnice« je tudi spremil svojega odličnega člana polnoštevilno na poti v večnost, kakor tudi »kat. delavsko društvo«, ki je pokojnika v obilem številu spremilo z zastavo na čelu. Tudi rojaki pokojnikovi iz Kamenj so se ga spomnili in prišli so v veliki vrsti, da izkažejo svojemu odličnemu domačinu zadnjo čast. Videlo se je, da se pokojni Vodopivec ni odtujil svojim ljudem, ampak da je bil kot pravicoljub v vedni stiki s svojimi Kamenjskimi rojaki. Mladina »Šol. Doma« je šla v dolgih vrstah pred in za krsto in s tem pokazala tudi na zunaj, kako je spoštovala pokojnika v njegovem trudapolnem življenju. Gojenke obrtne šole in pripravnice so ginljivo zapele pokojniku žalostinko: »Blagor mu, ki se spočije« in malokatero oko je ostalo suho pri teh tožnih, globokozamišljenih akordih. In z venci so mu obložili voz, kakor bi mu vsi hoteli spremeniti hladno jamo v veselo, pomladno polje. Vse polno jih je bilo od družine, domačih s pomenljivimi, globokočutečimi napisi. Tudi »Central. posojilnica« in »Šolski Dom« nista pozabila tudi na ta način se posloviti od pokojnika. C. kr. okraj. šolski svet, kjer je pokojnik deloval skozi dolgo dobo let, mu je tudi poslal cvetja na zadnjo, pomembno pot. In tako se je pomikala dolga vrsta mladine in starejšega občinstva iz mesta proti jugu. S cvetjem in venci je bila ozaljšana pokojniku ta cesta, s cvetjem, kakor ga je v življenju poznal le malo. Trnjevi in trudni so bili njegovi koraki do zadnjih dni, v napornem delu je našel pokojnik cilj svojega življenja. Sedaj počiva mirno tam doli na Soški ravani sredi tožne, zimske narave. Zadnji lističi se osipljejo z belih krizantem, kakor bi tudi one čutile izgubo, ki je tako bridko zadela nas goriške Slovence.

V počeščenje spomina pokojnega cesarskega svetnika Franca Vodopivca je darovala »Centralna posojilnica« v Gorici poleg že v zadnji številki našega lista navedenih zneskov tudi »Slovenskemu Alojzijevišču« 50 K.

Semenj sv. Andreja za Gorico nima več tistega pomena kot nekdanj. Železnice in trgovine na deželi so prevzele isto nalogo, ki so jo od srednjega veka

sem imeli naši znamenitejši semnji. Sicer pride še precej občinstva na trg, a dosti jih je, ki ne vedo za gotovo, po kaj so prišli. Nekateri radi navade, drugi radi »dobre župe«, ki se jo dobi v Gorici itd. Pri komedijah je še najbolj živo, četudi dela kinematograf konkurenc. V raznih šatorih se vidijo grozovite živali in prikazni. Vidi se »morska« deklacija brez nog in menda tudi brez — glave. Potem divje afrikanske zveri hijene, ki mrliča izkopujejo in jih žive jedo. Dalje se vidi ameriška kača, ki pojé vsak mesec enega zajca, če ga ima itd. Same grozote in strahote in stane ta »špas« samo 20 vinarjev. Vmes brenči harmonika in trobenta, ki kliče mimo-doče na »ringelšpil« ali celo na sulhe barke. Kinematograf je bil včeraj čisto slovenski. Tam se je videlo vse, kar si človek more sploh misliti. Vojske in požari, poboji in ropi, vse je bilo na dnevnem redu. Na trgu se tre občinstva, ki tlači goriško lužo in prodaja — zijala. Žalibog jih nikdo ne kupi. In tudi tu človeka v srce veseli, kajti en glas gre čez Travnik in ta je slovenski. Hvala Bogu, dosti nas je še in vsaj enkrat v letu zna vsak Goričan še jezik svojih očetov. Najbolj delajo ta dan gostilne. Pri »Karlolu« na Travniku so zlikovci pred par dnevi izpraznili kaso, ker so se bal, da ne bo imel dovolj prostora za semnji dan. Povsod je hrušč in trušč, proti večeru se oglasi počasi tudi klaverno, prav zagrljeno petje, kar pa raznim »novim« gvardijam ni nič kaj po volji. Kaj se hoče, stare so bile boljši. Končal se je semenj v dežju in blatu, le slovenska govorica, ki splošno odmeva po mestnih ulicah, vpliva dobrodejno na naša ušesa.

Porotna obravnava proti Petru Velicogna radi razžaljenja časti potom tiska se je zopet odnesla na nedoločen čas. Tožitelj je A. Lenassi in afera datira iz časov »Banke popolare«.

Mal požar je nastal v noči na nedeljo v podstrešju Braunitzerjeve hiše na Travniku. Ognjegasci so ogenj v kratkem pogasili. — Včeraj ob 6. uri zvečer pa so se v vojašniški ulici vnele v neki hiši saje v dimniku.

Za 50 K grozdja je ukradel nek Franc Pavsich iz goriške okolice nekemu Ditrju. Za to se je moral zagovarjati pred sodnijo. Dobil je 2 meseca zopora.

Zgubila je v pondeljek neka uboga žena iz Plavi na goriškem državnem kolodvoru denarnico, v kateri je bilo 80 kron. Pošten najditelj naj odda denar našemu upravništvu, kjer dobi primereno nagrado.

Škorpjon je pičil nekega Antona Kolenc, ko je spal na skednju. Ker se ni za rano takoj pobrigal, je moral priti v bolnišnico usmiljenih bratov v Gorici, kjer mu zdravijo zastrupljeno desnico.

Radi tatvine so aretirali nadučiteja v Ronkah, nekega Jos. Bosma. Omenjeni je bil več let dober prijatelj župnika v Vili Vicentini in je dostikrat obiskal tamošnje župnišče. Pred dvema letoma je izgubil ključ od župne denarnice, a župnik radi tega ni zamenjal ključavnice, ampak dal napraviti nov ključ. Čudno se mu je pa zdelo, ker od takrat je vedno kaj manjkalo v blagajni, a tatu ni bilo mogoče nikakor izslediti. Župnik je zato zaznamoval vse bankovce v blagajni s posebnim komaj vidnim znakom in postal še bolj oprezen. Tudi župana v Vili Vicentini je obvestil o tej skrivnostni zadevi, katere pa ni mogel nikdo razjasniti, kajti o tatu ni bilo niti najmanjšega sledu. Te dni pa je nadučitelj plačeval nekav račun in pri tem je župan opazil na bankovcu tisto znamenje, o katerem mu je pravil župnik. Takoj je javil stvar orožnikom, ki so nadučitelja Bosma aretirali in preiskali. Pri njem so našli še nekaj bankovcev z omenjenim znamenjem in tudi izgubljeni ključ od župne blagajne. Ključ je seveda Bosma svoj čas izmaknil, da je potem lahko nemoteno opravljal svoje roko-delstvo. Vsega skupaj je ta prebrisaneč odnesel iz blagajne čez 2000 kron.

Tretji »dreadnought« »Prinz Eugen« so spustili v morje dne 30. nov. v Trstu. Te slavnosti se je udeležil nadvojvoda Peter Ferdinand, nadvojvodinja Marija Kristina, nadvojvodinja Alice, velika vojvodinja Toskanska itd. Krstna kumica je bila nadvojvodinja Marija Kristina. Okrajni pomorski komandant je pozdravil v vznešenih besedah nadvojvodinjo kumico in označil pomen princa Evgena za našo armado in našo mornarico. Konečno je prosil nadvojvodinjo, da bi blagovolila krstiti novo bojno ladijo. Nadvojvodinja Marija Kristina se je zahvalila na pozdravu in izrazila svoje veselje, da ima priliko biti kumica nove mogočne bojne ladije, ki bo služila v čast in ponos mornarhije. Nato je pritisnila na električni gumb in ladija je veličastno zdrknila v valove. »Prinz Eugen« je tretja ladja novega tipa. Prva je bila »Viribus unitis« druga pa »Tegetthoff«. Prihodnje leto spuste v morje na Reki še četrto enako bojno ladijo, ki bo konečna enota nove pomorske divizije. Take velikanske bojne ladije imenujemo navadno z angleškim imenom »dreadnought« kar pomeni »ne boj se!«

Jubilejna cerkev v Opatiji. Dne 27. t. m. je zboroval v Opatiji odbor, ki si je nadel nalogo sezidati v Opatiji cerkev Marijinega Oznanenja. Tega zborovanja se je vdeležil tudi cesarski namestnik iz Trsta in tržaški škof dr. Karlin. Odbor ima nabrano svoto 350.000 K in je že oddal stavbarska dela »Kranjski stavbeni družbi« v Ljubljani. Cerkev bo zidana v slogu starih bazilik s prosto stoječim stolpom. Pričakuje se, da bo v enem letu že skoro dokončana.

Grozna nesreča se je prigodila v soboto zvečer na južnem kolodvoru v Gradcu. Mašinist Puber je hotel stopiti nekav stroj, ki je imel iti kot rezerva s tovornim vlakom proti Ljubljani. Ker je bila na stopnicah ob stroji polemica, je revež spodrsnil in padel pod stroj, ki mu je odrezal obe nogi nad kolonom. Pol mrtvega so izvlekli nesrečnika izpod stroja, a radi prevelike izgube krvi ni upati na rešitev. Mož je oženjen in oče dveh otrok. Štacioniran je bil v Ljubljani.

Dunajski kardinal dr. Nagl se mudi te dni v Rimu. Ob prihodu so ga sprejeli na postaji razni cerkveni in svetni dostojanstveniki in tajnik avstrijskega poslanštva grof Thun. V imenu avstrijske kolonije v Rimu je pozdravila kardinala gospica Schwender in mu izročila krasen šopek.

Župnika Zagorca na Hrvaškem je dal Cuvaj strogo preganjati. V Koprivnici so preiskali župnikovo stanovanje in tudi stanovanja nekaterih meščanov. Župnika seveda sedaj ni na Hrvaškem in Cuvaj zastoj pošilja za njim svoje pandurje. Kakor je znano, je župnik Zagorac javno povedal, da je Cuvaj razpustil občinski svet v Koprivnici, ker se mu ni hotel ukloniti. Ker Cuvaj ne trpi nikake opozicije, je občinski svet razpustil in dal župnika Zagorca loviti.

Društvo »Deutsche Mittelschule« (= nemška srednja šola) je imelo te dni v Mariboru svoj občni zbor. Kake namene itd. ima, to vemo in nas za sedaj toliko ne zanima, zanimiv pa je novi odbor, v katerem sede gospodje kot n. pr. Kropatschek, Spintré, Iranschek, Kollenz in Mischkonigg. Gotovo sami pristni Nemci!

Ex-kralj Manuel je vstopil v avstrijsko armado in je pridržen 7. huzarskemu polku, ki je nastanjen v Debrecinu.

Šola in jetika. Na Dunaju je zborovala komisija, ki si je stavila za nalogo boj proti jetiki pri šolski mladini. — Naučno in notranje ministerstvo je poslalo svoje zastopnike in se toplo zavzelo za stvar, ki je posebno v velikih mestih naravnost življenskega pomena. Cela vrsta referentov bo govorila in razpravljala to vprašanje z zgodovinske in praktične strani. Sicer je pri takih prireditvah žalibog vedno dosti te-

tako, za nas ta stvar na Dunaju ni toliko pomena, da bi se še obširneje pečali z njo, a na nekaj drugega bi opozorili, kar je s tem vprašanjem tudi v zvezi in se tiče nas in naše šolske mladine. To so dijaška stanovanja in njih zdravstveno stanje. Že od nekdaj sem je navada, da razne goriške »študentovske mamjice« natlačijo v svojih par sobic po šest tudi deset in še več dijakov, kateri se tišče skupaj kot sardelčke v sodu. V kaki zračni ulici bi še šlo, a v Ascoli ali Formica je že malo odveč kaj takega. Vsak ima svojo posteljo, pravi gospodinja, v resnici, spita po dva, morda še več skupaj, kar gotovo ni zdravo. Takih dijaških »kolonij« je v našem mestu več in šolske oblasti bi storile dobro, ako bi enkrat temeljito pregledale vsa dijaška stanovanja. — Stariši jim bodo gotovo hvaležni in mladina vsaj ne bo vedno natlačena po zaduhlih ni zakajenih sobicah, kar mlademu zdravju gotovo ni koristno. To bi bilo za Gorico s tolikim dijaštvom naravnost aktualno vprašanje.

V Hrudimu na Češkem je dne 30. nov. pogorela plinarna in elektrarna popolnoma do tal. Samo na strojih je škode okoli 300.000 kron. Tudi strojni mojster Zahradka je poginil v plamenu.

Velik štrajk najemnikov je nastal v Budapešti radi visokih najemnin. Cela vrsta ljudi in stanovalcev se je uprla in noče plačati povišanih stanovanj. Žalibog ta štrajk proti hišnim gospodarjem ni končal tako nedolžno. Nekaj Zanka se ni hotel štrajkovcem pridružiti, na kar so ga ti napadli in pretepli. Enako so storili tudi z njegovo hčerko, ki je stara še le šest let. Očetu se sicer ni Bog več kaj dogodilo, a dekletce je umrlo na zadobljenih udarcih. To je pač žrtev surovih teroristov in razdivjanih nasilnežev.

Strahopetneži so po mnenju nemških listov vsi oni, ki so količkaj kako besedico rekli v prilogi mirovniških akcij glede srbsko-avstrijskega spora. Take ljudi imenujejo po nemških uredništvih brez časti in možatosti. Nam se zdi, da ti gospodje gredo vendar nekoliko predaleč v svoji popirnatosti korajži, zakaj od ministra do zadnjega kmetiča se vse nagiba na mirovno stran in si ne želi vojne šundra. Lahko je gospodom, ki sede za uredniškimi mizami pri toplo zakurjeni peči kričati, da so vsi miroljubni ljudje strahopetneži in plašljivci. Prvo naj bi šli ti kričači nekoliko poskusiti vojni prah, potem naj bi šele govorili.

Uradne tržne cene na Dunaju: cene za 50 kg: Pšenica 11.95—12.60 K; rž 9.80—10.20 K; ječmen 9.40—10.90 K; koroza 10.20—10.45 K; oves 11.00 do 11.40 K.

Drobinice.

Velik vihar je divjal te dni na Filipinskih otokih ob vzhodni Aziji. Koliko žrtev je zahteval tajfun se ne da še natančno dognati, a poročila pravijo, da je le na enem izmed otokov čez 260 mrličev.

Umrli je v Carigradu grški patrijarh Joahim III. Bil je jako znan po svoji odločnosti in prijateljstvu z Bolgari. — Deloval je dosti na to, da bi se združile grška in bolgarska pravoslavna cerkev. Imel je dosti nasprotnikov, katerim se je moral celo enkrat umakniti s patrijarskega prestola. Toda bil je poklican nazaj in ravno zadnje dni svojega življenja je doživel zblizanje bolgarskega in grškega naroda — sicer ne v cerkvi, ampak na bojišču. Doživel je 83 let.

Sadovi moderne šole na Francoskem se kažejo prav v čudni luči. Da so res ničvredni, to sledi že iz tega, ker vse liberalno časopisje o tem molči kot grob in ne črha besedice. Znano je, da so na Francoskem šole postavili na čisto brezverski temelj, češ, da verstvo

ga, neumnega in nesposobnega za kulturo. Sadovi moderne, brezverske šole so res naravnost »krasni«. Število anal-fabetov na Francoskem poraslo od 14% kar na 30%. Stroški za šole znašajo sedaj 350 milijonov frankov, prej pa 95 milijonov. Razun tega je število mladoletnih hudodelcev zraslo v zadnjem času od 13.000 na 30.000. Če to niso »uspehi«, pa naj reče kdo, kar hoče! To je moderno!

Vsled silne lakote postali — ljudozrci. Bolgarski listi poročajo, da se je brat bolgarskega škofa v Macedoniji, ki je študiral na moskovskem vseučilišču, pridružil pomožnemu odposlanstvu, ki je odpotovalo v Sibirijo, kjer vlada v nekaterih krajih silna lakota. V okolici sibirskega mesta Tobolskega so se polastili gladni kmetje mladega dijaka, ga zaklali, razkosali, spekli. Isti listi poročajo, da se je vsled strašne lakote, ki vlada v nekaterih sibirskih okrajih, dogodilo že več slučajev ljudozrstva. Ljudje mro kar trumoma lakote.

Ruski zrakoplovec Efimov pripoveduje, kako se mu je godilo v zraku, ko je opazoval mesto Odrin z višave 1300 m. Sicer je bil njegov aparat precej star, a vendar je deloval motor še dobro. Ko je prišel zrakoplovec nad mesto, je spuščal doli listke, v katerih so Bolgari pozivali Turke, naj se vdajo. Seveda so Turki začeli streljati v zrakoplov in ga tudi večkrat zadeli. Par koščekov šrapnela je zadelo peruti, a motor je k sreči ostal nedotaknjen. Efimov pravi, da bi se bil takoj v zraku vstrelil, ako bi bil motor zadet. Brez vsake nesreče je prišel Efimov nazaj v bolgarski tabor in se nahaja sedaj v črnogorski armadi pred Skadrom.

Nov oklep za vojake. Belgrajski listi poročajo, da so v Belgradu te dni preizkusili vojaški oklep, ki ga je ponudila Srbiji francoska tvrdka Schneider. Oklep je napravljen iz posebnega jekla in na obeh straneh prevlečen z neko tkanino. Napravljen je tako, da varuje prsni kos in želodec, poseben kos pa krije trebuh. Uporabi se tudi lahko kot naslonjalo za puško, ako vojak leže strelja. Rezultat preizkušnje, ki jo je vodil pooblaščenec vojnega ministerstva artilj.-tehn. podpolkovnik Djurić, je bil naslednji: Iz daljave 250 metrov je krogla iz srbske moderne brzostrelne puške napravila v oklepu mehurju podobno vdolbino, 3 do 4 mm globoko; prebila pa oklepa ni. Krogla iz modernega ruskega revolverja se je iz daljave 5 m zasadila v oklep in v njem ostala. Oklep (prsni kos) tehta 3 in četrt kg, trebušni kos pa tričetrt kg, skupaj tedaj 4 kg. — Cena posameznemu kosu 40 dinarjev, trebušnemu 5 dinarjev. Turčija je pri Schneiderju naročila 100.000 teh oklepov, ki jih ji pa tvrdka sedaj neče izročiti, marveč jih ponuja Srbiji in Bolgariji.

Kitajci imajo tako dolgo narodno himno, da je treba pol dneva, če se hoče celo odpeti.

Neznani zlikovci so v Parizu vlomili v prodajalnico zlatarja Clark-a in odnesli dragocenosti v vrednosti 300.000 kron.

Mesto Skader je v turških rokah že od 1.1478. Po smrti princa Skanderbega (1467) je bil Skader (Skutari) pod oblastjo Benečanov. Ali Turki so uvideli važnost Skadra ter so se ga hoteli polastiti. 15 mesecev so oblegali Turki Skader predno se je udal. Dne 25. januarja 1479. je bil sklenjen mir med Benečani in Turčijo. Iz Skadra je takrat odšlo 450 moških in 150 žensk, katerim je benečanska ljudovlada nakazala zemljišča v Gradišču in okolici v Furlaniji. Drugi so bežali v albanske gore.

Gospodarske vesti.

Ali škoduje konju alkohol? Alkohol vsekakor vpliva na živca, povzroča...

čas neko večjo silo, da morejo premagati utrujenost in hitreje tečejo. Ta čas je pa razmeroma zelo kratek in potem utrujenost še večja.

Prodaja lesa v Bosni. Te dni se je vršila dražba erarskega lesa v Sarajevskem okraju. Najvišje ponudbe je stavela firma Kacuković iz Mostarja. Jelov in smrekov les I. raz. je šel po 3.32 K kubični meter, II. raz. 2.60 K kub. meter. Bukov les je prišel komaj do 1.82 K za kub. meter. Vsega lesa se je prodalo 251.500 kub. metrov. Navaden les za kurjavo je dosegel komaj ceno 40 h za kub. meter. — Če primerjamo cene s tukajšnjimi, pač vidimo strahovit razloček. Les za kurjavo stane v Gorici namreč 9.50 K, torej je v Sarajevski okolici les za 9.10 K ceneje.

Mi iščemo

— = marljivih sotrudnikov! = —

Oddelek za srečke Češke industrijske banke.

Zastopstvo za jugoslovansko ozemlje Ljubljana.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v GORICI

ulica della Croce šte. 6.

Iv. Znidarčič & dr.

stavb. ivrdka

v GORICI, Via Mattioli v GORICI.

Izdeluje vsakovrstne načrte, stat. račune, sprejema stavbinska dela vseh vrst, izdeluje tudi Westf.-stropce patent. v vseh avstrijskih mestih št. 27221.

Izdeluje enodružinske hiše po sistemu votli blok, ki je najtrpežnejše zidovje, ki vzdržuje suha stanovanja, s vedno isto temperaturo. Ceneje kakor vsi drugi sistemi.

Stara, največja in najbolje upeljana

Kamnoseška obrt

na Spodnjem - Štajerskem se pod jako ugodnimi pogoji

proda.

Slovenskim kamnosekom se nudi najlepša in gotova bodočnost.

Ponudbe pod „Kamnoseška obrt“ na upravnishтво tega lista.

ORIGINAL VICTORIA

Kupujte samo dvokolesa „ALTENA“, francoske vrste, ki so najtrpežnejši in najboljši bod si za navadno rabo ali za dirke.

Sivalni stroji Original „Victoria“ so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šitkanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamo-reznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Cuk,
GORICA — Stolni trg št. 9.

izvajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Zakvala.

Vsem onim blagim osebam, ki so nam z iskrenim sočutjem in tolažilnimi besedami skušali olajšati neizmerno bol o priliki nenadomestne izgube našega preljubljenega soproga oziroma očeta, cesarskega svetnika

FRANA VODOPIVCA,

kakor tudi vsem onim, ki so s podaritvijo vencev, s spremljanjem blagopokojnega k večnemu počitku in na katerikoli način izkazali mu zadnjo čast, izrekamo prav srčno zakvalo. Hvala, hvala vsem!

V Gorici, 2. decembra 1912.

Žalujejoči ostali.

Nedosežno v dobroti

OXO
govejejuhina
kocka

X

Družbe
Liebig

5^{vin.}

Svoji k svojim!

Podpisani slovenski brivec v Gorici Gosposka ulica št. 1 se priporoča sl. slovenskemu občinstvu iz mesta in z dežele za obilen obisk. Postrežba točna in strogo snažna. Brije in striže tudi na mesečno odplačevanje. Na zahtevo brije in striže na domu. V zalogi ima razne toaletne potrebščine po zmerni ceni. — Prevezema vsa lasničarska dela ter kupuje ženske lase po 12 K in naprej kilogram.

FRANC NOVAK,
Gosposka ulica, šte. 1.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec
v Podgori

na voglu železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko vsake vrste, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa, ima tudi vsake vrste grede, tramove 33 od 3—12 metrov dolge in 33 od 3—12 colov debele.

Velika zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov itd. Mehanična delavnica. Poliranje z električno gonilno šilo, ter emajliranje dvokoles na plin.
Kolesarjem v korist! Kdor hoče staro dvokolo obnoviti naj ga takoj pošlje emajlirati ki stane K 6, v različnih barvah K 8 pri

BATJEL-U

Gorica,

STOLNA ULICA 2—4.

Mehanična delavnica.

Prodaja tudi na obroke

Cenike pošlino prosti.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

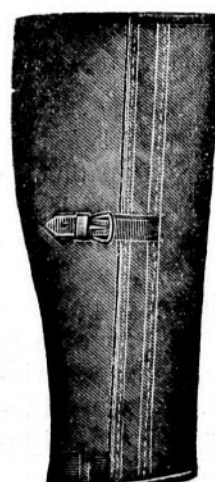
Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici, TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Gamaše, Galoše

J. DRUFOVKA

Gorica, Gosposka ul. 3

nasprofi Monta.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič.)